

3 (Sem-5/CBCS) EDU RE 1/2/3/4

2 0 2 4

EDUCATION

(Regular Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

Answer any one Option

OPTION—A

Paper : EDU-RE-5016

(Continuing Education)

- 1. Answer the following questions : 1×10=10**

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention one characteristic of continuing education.**

অবিৰত শিক্ষাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (b) Mention one method of continuing education.**

অবিৰত শিক্ষাৰ এটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।

(2)

- (c) What is social education?
সামাজিক শিক্ষা কি ?
- (d) Mention one device of continuing education.
অবিৰত শিক্ষাৰ এটা আহিলা উল্লেখ কৰা।
- (e) Mention one objective of open education.
মুক্ত শিক্ষাৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (f) In which year was the National Adult Education Programme formulated?
ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা আঁচনি কোন চনত গঠন কৰা হয় ?
- (g) Write the full form of DIET.
DIET ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (h) What is the name of the first open university of Assam?
অসমৰ প্ৰথম মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ নাম কি ?
- (i) Write one objective of distance education.
দূৰত্ব শিক্ষাৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।

(3)

- (j) In which year did the University of Delhi start correspondence courses?
কোন চনত দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়ে যোগাযোগ পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ কৰিছিল ?

2. Answer the following questions in brief :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is fundamental education?
মৌলিক শিক্ষা কি ?
- (b) Write any two problems of adult education.
প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা সমস্যা লিখা।
- (c) What is open school?
মুক্ত বিদ্যালয় কি ?
- (d) What is inservice education and training?
কৰ্মকালীন শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণ কি ?
- (e) What is learner-centred education?
শিক্ষার্থী-কেন্দ্ৰিক শিক্ষা কি ?

(4)

3. Answer any four from the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write about the functions of continuing education.

অবিৰত শিক্ষাৰ কাৰ্য্যৱলীৰ বিষয়ে লিখা।

(b) Write about the merits of open education.

মুক্ত শিক্ষাৰ সুবিধাৰ বিষয়ে লিখা।

(c) Write about the National Literacy Mission (NLM).

জাতীয় সাক্ষৰতা মিছনৰ বিষয়ে লিখা।

(d) Write about the role of radio in continuing education.

অবিৰত শিক্ষাত ৰেডিওৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে লিখা।

(e) Write about the nature of extension education.

সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষাৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে লিখা।

(f) Write about the aims and objectives of National Adult Education Programme.

জাতীয় বয়স্ক শিক্ষা আঁচনিৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যৰ বিষয়ে লিখা।

(5)

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by continuing education? Discuss about the aims and objectives of continuing education. $3+7=10$

অবিৰত শিক্ষা বুলিলে কি বুজা? অবিৰত শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

(b) Write about the various programmes of continuing education. 10

অবিৰত শিক্ষাৰ বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰ বিষয়ে লিখা।

(c) What is non-formal education? Discuss about the difference between formal and non-formal education. $3+7=10$

অগতানুগতিক শিক্ষা কি? আনুষ্ঠানিক আৰু অগতানুগতিক শিক্ষাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

(d) Discuss the main agencies of continuing education. 10

অবিৰত শিক্ষাৰ প্ৰধান অভিভাৱকৰ আলোচনা কৰা।

(6)

- (e) Discuss about the strategies and devices of continuing education. 10

অবিৰত শিক্ষাৰ কৌশল আৰু আহিলাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (f) Define distance education. Discuss about the characteristics of distance education. 2+8=10

দূৰত্ব শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া। দূৰত্ব শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (g) What is open university? Write about the characteristics of open university. 2+8=10

মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় কি? মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

Or / অথবা

- (h) Discuss about the development of adult education in India. 10

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষাৰ বিকাশৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(7)

OPTION—B

Paper : EDU-RE-5026

(Developmental Psychology)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) Who is the father of developmental psychology?

বিকাশাত্মক মনোবিজ্ঞানৰ পিতৃ কোন?

- (b) What is the meaning of the term 'infans'?

'Infans' শব্দৰ অৰ্থ কি?

- (c) School is a miniature society.

(Write True or False)

বিদ্যালয় এখন ক্ষুদ্ৰ সমাজ।

(সঁচ নে মিছা লিখা)

- (d) "Adolescence is a period of stress and strain." Who said this statement?

"কৈশোৰকাল ধুমুহা আৰু পীড়নৰ সময়।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

- (e) Mention any one cause of youth unrest.

যুৱ-উচ্ছৃংখলতাৰ যি কোনো এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(8)

(f) In which stage of development, peer group is very important?

বিকাশৰ কোনটো স্তৰত সমনীয়া দলৰ প্ৰাধান্য বেছি?

(g) Mention any one nature of developmental psychology.

বিকাশাত্মক মনোবিজ্ঞানৰ যি কোনো এটা প্ৰকৃতি উল্লেখ কৰা।

(h) The term 'personality' comes from the Latin word ____.

(Fill in the blank)

'Personality' শব্দটো লেটিন ভাষাৰ ____ শব্দৰ পৰা আহিছে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(i) What is growth?

বৃদ্ধি কি?

(j) Mention any one characteristic of delinquency.

অপৰাধ প্ৰৱণতাৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

2. Answer the following questions in brief :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is observation method?

নিৰীক্ষণ পদ্ধতি কি?

(9)

(b) Write any two characteristics of child's emotional development.

শিশুৰ আৱেগিক বিকাশৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(c) Write any two causes of delinquency.

অপৰাধ প্ৰৱণতাৰ যি কোনো দুটা কাৰণ লিখা।

(d) Write any two factors affecting pre-natal stage of development.

গৰ্ভকালীন অৱস্থাক প্ৰভাৱিত কৰা যি কোনো দুটা কাৰক লিখা।

(e) Write any two characteristics of adolescence period.

কৈশোৰকালৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Answer any four from the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss about the precautionary measures to be taken in prenatal development.

গৰ্ভকালীন অৱস্থাত ল'বলগা সাৰধানতাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(10)

- (b) Write any five characteristics of infancy period.

শৈশৱকালৰ যি কোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (c) Discuss about the educational implications of physical development of adolescence period.

কৈশোৰকালৰ দৈহিক বিকাশৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss the influence of peers in developing social relationship among the adolescents.

কিশোৰ-কিশোৰীৰ মাজত সামাজিক সম্বন্ধৰ বিকাশত সমনীয়াৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss about the role of family on personality development of children.

ল'ৰা-ছোৱালীৰ ব্যক্তিত্বৰ বিকাশত পৰিয়ালৰ ভূমিকা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

- (f) Write any five social adjustment problems of adolescence period.

কৈশোৰকালৰ যি কোনো পাঁচটা সামাজিক সমাযোজনৰ সমস্যা লিখা।

(11)

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is experimental method? What are the merits and demerits of experimental method? 2+(4+4)=10

পৰীক্ষণ পদ্ধতি কি? পৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ সবলতা আৰু দুৰ্বলতাসমূহ কি কি?

Or / অথবা

- (b) Discuss about the characteristics of prenatal development. 10

গৰ্ভকালীন অৱস্থাৰ বিকাশৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss about the influence of school in social development of childhood. 10

বাল্যকালৰ সামাজিক বিকাশত বিদ্যালয়ৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (d) Discuss about the emotional development of early and late childhood. 10

আগতীয়া আৰু শেহতীয়া বাল্যকালৰ আৱেগিক বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(12)

- (e) Discuss the personality development during adolescence. Explain the role of teachers in this regard. 5+5=10

কৈশোৰকালৰ ব্যক্তিত্বৰ বিকাশ আলোচনা কৰা। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষকৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

- (f) Discuss about the educational implications of social development of adolescents. 10

কিশোৰ-কিশোৰীৰ সামাজিক বিকাশৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (g) What is adolescence period? Discuss the need and importance of studying adolescence period. 2+8=10

কৈশোৰকাল কাক বোলে? কৈশোৰকাল অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (h) Discuss about the scope of developmental psychology. 10

বিকাশাত্মক মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(13)

OPTION—C

Paper : EDU-RE-5036

(Human Rights Education)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) Human Rights are universal.
(Write True or False)

মানৱ অধিকাৰবোৰ সাৰ্বজনীন।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

- (b) Mention any one feature of Human Rights Education.

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (c) How many fundamental rights are there in the Constitution of India?

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানত কিমানটা মৌলিক অধিকাৰ আছে?

- (d) Mention the name of any one agency of the United Nations concerned with Human Rights.

মানৱ অধিকাৰৰ সৈতে জড়িত বাষ্ট্ৰসংঘৰ যি কোনো এটা সংস্থাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(14)

- (e) Where is the headquarters of the National Human Rights Commission of India situated?

ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ মুখ্য কাৰ্যালয়
ক'ত অৱস্থিত ?

- (f) What is the tenure of the Chairperson of the National Women Commission?

ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগৰ অধ্যক্ষৰ কাৰ্যকাল কিমান ?

- (g) Write the full form of UNESCO.

UNESCOৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (h) In which year was the Human Rights Council formed?

কোন চনত মানৱ অধিকাৰ পৰিষদ গঠন কৰা হৈছিল ?

- (i) "Women Rights are Human Rights."
Where was this famous statement written?

"মহিলাৰ অধিকাৰবোৰ মানৱ অধিকাৰ।" এই বিখ্যাত
উক্তিটো ক'ত লিখা আছিল ?

- (j) Who are termed as 'refugee'?

'শৰণাৰ্থী' বুলি কাক অভিহিত কৰা হয় ?

(15)

2. Write very short answer of the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

- (a) Define Human Rights.

মানৱ অধিকাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (b) Write about the Right to Equality of the Constitution of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ সমতাৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে লিখা।

- (c) Write any two functions of the National Commission for Protection of Child Rights.

শিশু অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় আয়োগৰ যি কোনো
দুটা কাৰ্য লিখা।

- (d) What is meant by global NGOs?

গোলকীয় পৰ্যায়ৰ বেচৰকাৰী সংস্থা মানে কি ?

- (e) What is meant by racial discrimination?

বৰ্ণবৈষম্য মানে কি ?

(16)

3. Write short notes on any *four* from the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Objectives of Human Rights Education

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যবোৰ

- (b) Different aspects of Human Rights Education

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ বিভিন্ন দিশবোৰ

- (c) Preamble of the UN Charter

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ চনদৰ প্ৰস্তাৱনা

- (d) Functions of the Supreme Court

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ কাৰ্যসমূহ

- (e) Objectives of the United Nations

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ উদ্দেশ্যবোৰ

- (f) Rights of Minorities

সংখ্যালঘুসকলৰ অধিকাৰ

(17)

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write about the curriculum of Human Rights Education.

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ বিষয়ে লিখা।

Or / অথবা

- (b) Write an essay on Human Rights Education at primary level of education.

শিক্ষাৰ প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ ওপৰত এখন বচনা লিখা।

- (c) Discuss the correlation between the provision of the Constitution of India and Human Rights.

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ ব্যৱস্থা আৰু মানৱ অধিকাৰৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (d) Discuss about the provisions of the United Nations Charter related to Human Rights.

মানৱ অধিকাৰৰ সৈতে জড়িত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ চনদৰ ব্যৱস্থাবোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(18)

- (e) Discuss about the Human Rights Act, 1993.

মানৱ অধিকাৰ আইন, ১৯৯৩ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (f) Discuss about the role of UNESCO in protection of human rights.

মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত UNESCOৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (g) Discuss about the role of mass media in protecting human rights.

মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত গণমাধ্যমৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (h) Discuss, in detail, about the Rights of Children.

শিশুৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।

(19)

OPTION—D

Paper : EDU-RE-5046

(Teacher Education in India)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) "Teachers are literally the architect of a nation's destiny." Who said this?

“শিক্ষকসকল হৈছে প্ৰকৃত অৰ্থত দেশৰ ভৱিষ্যৎ গঢ়োতা।” এই কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

- (b) Teacher education = _____ + pedagogical theory + professional skills.

(Fill in the blank)

শিক্ষক শিক্ষা = _____ + শিক্ষাদানশৈলীৰ তত্ত্ব + বৃত্তিগত কৌশল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (c) In which year was Calcutta School Society established?

কলিকতা বিদ্যালয় সমাজ কোন চনত স্থাপন কৰা হৈছিল ?

- (d) Write the full form of D.El.Ed.

D.El.Ed.ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (e) Write one activity of basic training centre.

বুনিয়াদী প্রশিক্ষণ কেন্দ্ৰৰ এটা কাৰ্য লিখা।

- (f) SCERT, Assam was constituted in the year ____.

(Fill in the blank)

SCERT, অসম _____ চনত গঠন কৰা হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (g) Where is the head office of NCERT situated?

NCERT ৰ মুখ্য কাৰ্যালয় ক'ত অৱস্থিত?

- (h) Write the full form of NCTE.

NCTEৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (i) Microteaching is applicable only for small group of students.

(Write True or False)

অনুশিক্ষণ শিক্ষাৰ্থীৰ সৰু দলৰ ক্ষেত্ৰতহে প্ৰযোজ্য।

(সঁচ নে মিছা লিখা)

- (j) Mention one objective of microteaching.

অনুশিক্ষণৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following questions in brief :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention any two objectives of teacher education.

শিক্ষক শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (b) What are the two types of teacher education?

শিক্ষক শিক্ষাৰ প্ৰকাৰ দুটা কি কি?

- (c) Write any two needs of teacher education of primary level.

প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষক শিক্ষাৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা লিখা।

- (d) Write any two objectives of NCERT.

NCERT ৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

- (e) Write any two characteristics of microteaching.

অনুশিক্ষণৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Answer any four from the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write any five characteristics of teacher education.

শিক্ষক শিক্ষাৰ যি কোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (b) Mention any five differences between pre-service and in-service teacher education.

প্ৰাক্-কৰ্মকালীন আৰু কৰ্মকালীন শিক্ষক শিক্ষাৰ মাজৰ পাঁচটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

- (c) Explain the need of teacher education for pre-primary level.

প্ৰাক্-প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ বাবে শিক্ষক শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Write any five functions of NCTE.

NCTE ৰ যি কোনো পাঁচটা কাৰ্য লিখা।

- (e) Write the main characteristics of the National Curriculum Framework for Teacher Education, 2009.

শিক্ষক শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰম কাঠামো, ২০০৯ৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যবোৰ লিখা।

- (f) Write about five qualities of a teacher.

এজন শিক্ষকৰ পাঁচটা গুণৰ বিষয়ে লিখা।

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is meant by teacher education?
Discuss the scope of teacher education.

$3+7=10$

শিক্ষক শিক্ষা মানে কি? শিক্ষক শিক্ষাৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is meant by in-service teacher education? Discuss the importance of in-service teacher education. $3+7=10$

কৰ্মকালীন শিক্ষক শিক্ষা মানে কি? কৰ্মকালীন শিক্ষক শিক্ষাৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss about the problems of teacher education in India. 10

ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষক শিক্ষাৰ সমস্যাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss about the role and competencies required for teachers of secondary level. $5+5=10$

মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষকৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ভূমিকা আৰু দক্ষতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss the functions of the National Council of Educational Research and Training (NCERT). 10

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদৰ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the functions of the State Council of Educational Research and Training (SCERT). 10

ৰাজ্যিক শিক্ষা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদৰ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Explain the role of teacher as a facilitator and counsellor. 5+5=10

সহায়কাৰী আৰু পৰামৰ্শদাতা হিচাপে এজন শিক্ষকৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Write the advantages and disadvantages of microteaching. 5+5=10

অনুশিক্ষণৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

***